

**ДЭЛГЭРЦОГТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ
2023 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

НЭГ: ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ

Бүтэц	Дугаар	Агуулга	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь үзүүлэлт		Төлөвлөсөн онд хүрэх түвшин	Хэрэгжилт	Үнэлгээ
					Суурь он	Суурь түвшин			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1. Эрүүл мэнд									
Зорилго 1.1		Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлж, “Эрүүл мэндээ дээдлэгч иргэн”, “Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага” болно.	ЭМТ-өөр үйлчлүүлж буй иргэдийн сэтгэл ханамжийн хувь /тухайн жилд/	хувь	2021	80	70		
Зорилт 1.1.1		Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ оношлогоо, эмчилгээнд нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалтыг 2020 онд 70% байсныг 2024 онд 90% хүртэл нэмэгдүүлнэ. Ажлын байрны тав тухыг хангаж ажиллана.	Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь /тухайн жилд	хувь	2021	85	75		
		Эрүүл мэндийн төвийн хуучин барилгыг зураг төсвийн дагуу засварлах	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь /тухайн жилд/						

Арга хэмжээ	1.1.1.1	Эрүүл мэндийн төвийн яаралтай тусламжийн чадавхыг сайжруулж, шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжөөр хангах	Яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь /тухайн жилд/	хувь	2021	75	80		
Зорилт	1.1.2	“Эрүүл өсөлт” санаачлагын хүрээнд хүүхдийн өвчлөлийг эрт илрүүлэн эмчлэх, ирээдүйд учрах эрүүл мэндийн эрсдлээс бага насанд нь сэргийлэх зорилтыг хэрэгжүүлнэ.	Үзлэгт хамрагдсан хүүхдийн тоо /тухайн жилд/	тоо	2021	252	302		
Арга хэмжээ	1.1.2.1	Зорилтод бүлгийн эмэгтэйчүүдийг жил бүр урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулж, эрүүлжүүлэх	Зорилтод бүлгийн эмэгтэйчүүдийн үзлэгт хамрагдсан хувь /тухайн жилд/	хувь	2021	85	90		
	1.1.2.2	Эхчүүд эмэгтэйчүүдийн эсэн мэнд амаржихуйн чиглэлээр жирэмсний үеийн хяналт тавих ажлыг сайжруулах	Хяналтад хамрагдах эмэгтэйчүүдийн хувь /тухайн жилд/	хувь	2021	85	95		
Зорилт	1.1.3	Хүний нөөцийн хангалтыг 2020 онд 80% байсныг 2024 онд 100%-д хүргэнэ.	Хүний нөөцийн хангалтын хувь /тухайн жилд/	хувь	2021	80			
Арга хэмжээ	1.1.3.1	Эмч, мэргэжилтний хангалт 2020 онд 80% байсныг 2024 онд 90%-д хүргэх	ЭМТ-ийн эмч, мэргэжилтний хангалтын хувь /тухайн жилд/	хувь	2021	75	80		
	1.1.3.2	Эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн асуудлын шийдвэрлэлийг 90%-д хүргэх	Ажилчдын ажлын байрны сэтгэл ханамж, амьдрах таатай нөхцлөөр хангагдсан хувь /тухайн жилд/	хувь	2021	75	80		

Зорилт 1.1.4	Нийгмийн эрүүл мэнд, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	ЭМТ-ийн үйлчлүүлсэн иргэдийн эерэг сэтгэл ханамжийн хувь	хувь	2021	75	80			
Арга хэмжээ	1.1.4.1	Иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгож, урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлж, халдварт болон халдварт бус өвчлөлийг бууруулах	Эрүүл мэндийн боловсрол олгосон иргэдийн хувь	хувь	2021	75	80		
	1.1.4.2	Хүн амыг нас, хүйс, эрүүл мэндийн эрсдэлд суурилсан урьдчилан сэргийлэх болон зонхилон тохиолдох халдварт, халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэг үзлэгийг зорилтот бүлгийн хүн амд жил бүр зохион байгуулж ажиллах	Халдварт болон халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэг үзлэгийн хувь	хувь	2021	30	45		
	1.1.4.3	Гэрээр үзүүлэх тусламж үйлчилгээболон хөнгөвчлөх тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах	Гэрээр үзүүлэх тусламж үйлчилгээний хамрагдалтын хувь	хувь	2021	65	75		
	1.1.4.4	Товлолын болон нэмэлт, нөхөн дархлаажуулалтын хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх	Дархлаажуулалтын хамрагдалтын хувь	хувь	2021	96	97		
	1.1.4.5	Гамшиг осол, онцгой байдал, шинэ сэргэж буй халдварын үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний бэлэн байдлын хангуулж ажиллах	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний хангалтын хувь	хувь	2021	87	90		

	1.1.4.6	Коронавирусын халдвар /ковид-19-ын цар тахлын үед болосролын үйл ажиллагааг тасралтгүй хүргэж, цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Гамшгийн үеийн бэлэн байдлын нөөцийн хангалтын хувь	хувь	2021	82	83		
	1.1.4.7	Коронавирусын халдвар /ковид-19-ын цар тахлаас үүдэлтэй гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний бэлэн байдлын хангалтыг нэмэгдүүлэх	Гамшгийн үеийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	хувь	2021	80	82,9		
			Гамшгийн үеийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөцийн хангалтын хувь	хувь	2021	55	55,8		
1.2. Биеийн тамир, спорт									
	Зорилт 1.2.1	Нийтийн биеийн тамир, спортоор хичээллэгч иргэдийн тоог нэмэгдүүлнэ	Биеийн тамир, спортын арга хэмжээнд оролцогч иргэдийн тоо	тоо	2021	180			
Арга хэмжээ	1.2.1.1	Идэвхитэй дасгал хөдөлгөөнөөр тогтмол хичээллэгсдийн хүрээг өргөжүүлэх	Үйл ажиллагааны оролцогчдын тоо	тоо	2021	40	50		
	1.2.1.2	Бие бялдрын хөгжил, чийрэгжилтийн түвшин тогтоох сорилд хамрагдагчдын тоог нэмэгдүүлэх	Сорилд хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	200	230		
	1.2.1.3	Спортын сургалт, тэмцээн, уралдаан зохион байгуулах ажлыг төр, төрийн бус байгууллагуудтай хамтран хөгжүүлэх	Спортын холбоодтой хамтран зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо /тухайн жилд/	тоо	2021	2	3		

1.3. Боловсрол

Зорилго 1.3	Сургалтын чанарын үнэлгээний дундажийг 2019 онд 39,1% байсныг 2025 онд 50%-д хүргэнэ.	Сургалтын чанарын үнэлгээний хувь	хувь	2021	41	42			
Зорилт 1.3.1	Сургуулийн өмнөх боловсролын хамран сургалт 2020 онд 72,5% байсныг 2025 онд 77%-д хүргэнэ.	Хамтран сургалтын хувь	хувь	2021	73,0	74			
Арга хэмжээ	1.3.1.1	2-5 настай хүүхдийн хамран сургалтыг нэмэгдүүлэн, олон хувилбарт сургалтыг зохион байгуулах	Хамран сургалтын хувь	хувь	2021	73,0	74		
	1.3.1.2	Цэцэрлэгийн урлаг биеийн тамирын хичээлд шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах	Тоног төхөөрөмжийн хувь	хувь	2019	20	50		
Зорилт 1.3.2	ЕБС-ийн бага, суурь боловсролын хамран сургалтын хувийг 2020 онд 91,6% байсныг 2024 онд 95,5%-д хүргэнэ.	Бага, суурь боловсролын хамран сургалтын дундаж хувь	хувь	2021	92,0				
Арга хэмжээ	1.3.2.1	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг ерөнхий боловсролд хамран сургалтыг нэмэгдүүлж бага ангийн багш нарын 70-аас доошгүй хувийг хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэдтэй ажиллах арга зүйд суралцуулах	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн хамран сургалтын эзлэх хувь	хувь	2021	80	85		
		Тухайн жилд СӨБ бэлтгэгдсэн багшийн эзлэх жин	хувь	2021	50	50			
		Тухайн жилд ЕБС бэлтгэгдсэн багшийн эзлэх жин	хувь	2021	40	40			

	1.3.2.2	ЕБС, Хүүхдийн цэцэрлэгт чадварлаг багш цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	хувь	2021	80	90		
	1.3.2.3	Сумын насан туршийн нэгжээр дамжуулан 9-р ангийн суралцагчид болон иргэд, эцэг эхчүүдэд амьдрах ухаан, ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, насан туршдаа суралцахуйн чиглэлээр үе шаттай сургалтуудыг зохион байгуулах	Сургалтад хамрагдсан суралцагч, иргэд, эцэг эхийн хувь	хувь	2021	30	50		
	1.3.2.4	Сургуульд байгалийн ухаан, монгол хэл, мэдээлэл зүй, нийгмийн ухаан, хичээлийн кабинет байгуулах	Тухайн жилд байгуулсан кабинетийн тоо	тоо	2021	1	1		
	1.3.2.6	Сургуулийн дотуур байрын гадаад, дотоод орчныг бүрэн камержуулах	Шаардлага хангасан камерын эзлэх хувь	тоо	2021	60	80		

1.4. Хөдөлмөр нийгмийн хамгаалал

	Зорилт 1.4.1	Гэр бүлийн хөгжлийг дэмжин, манлайллыг бий болгоно.	Үйл ажиллагаанд оролцогчдын хувь	хувь	2021	10			
Арга хэмжээ	1.4.1.1	Зорилтот бүлгийн гэр бүлийн хөгжлийг дэмжиж, амьдралын чанарыг дээшлүүлэх	Ажлын байранд зуучлагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	5	7		
	1.4.1.2	Ажил хөдөлмөрөөрөө шалгарч, үлгэр дууриалал болж буй шилдэг гэр бүлийг олон нийтэд сурталчлан алдаршуулах	Тухайн жилд сурталчилсан гэр бүлийн тоо	тоо	2021	2	3		

	1.4.1.3	Хүн амын нийгмийн даатгалд хамрагдалтыг 2020 онд 140 байсныг 2025 онд 200-д хүргэх	Нийгмийн даатгалд даатгуулсан иргэдийн тоо	тоо	2021	145	150		
	1.4.1.4	Нийгмийн даатгалын цахим үйлчилгээгээр үйлчлүүлэх иргэдийн тоог нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд цахимаар үйлчилгээ авч байгаа иргэдийн тоо	тоо	2021	20	30		
	1.4.1.5	Цахим иргэний үнэмлэх авах иргэдийг бүрэн хамруулах	Цахим үнэмлэх авагчдын хувь	хувь	2021	90	100		
	1.4.1.6	Ажилгүй байгаа иргэдийг байнгын ажлын байранд зуучлах	Байнгын ажлын байраар хангасан иргэдийн тоо	тоо	2021	25	30		
	1.4.1.7	Иргэдийг хөтөлбөр арга хэмжээнд хамруулж ажлын шинэ байр бий болгох	Шинэ ажлын байраар хангагдсан иргэний тоо	тоо	2021	3	4		
	1.4.1.8	2020 онд нийгмийн халамжийн үйлчилгээг цахимаар 91,4% нь авч байсныг 2025 онд 100%-иар нэмэгдүүлэх	Нийт халамж авагч иргэдээс нэрийн данстай болсон иргэдийн хувь	хувь	2021	91,4	100		
	Зорилт 1.4.2	Ахмад настнуудын эрүүл насжилтыг дэмжих, урьдчилан сэргийлэх үзлэг оношлогоонд хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ, оношилгоонд хамрагдсан ахмадын хувь	хувь	2021	42			
Арга хэмжээ	1.4.2.1	Ахмадад ээлтэй баг, байгууллагыг шалгаруулах журмыг аймгийн журамд нийцүүлэн шинэчлэн боловсруулж сумандаа шалгаруулах, болзол хангасан баг, байгууллагыг аймагт тодорхойлох	Тухайн жилд ахмадад ээлтэй баг, байгууллагын тоо	тоо	2021	3	4		

	1.4.2.2	Ахмад настнуудыг нас, бие бялдрынх нь онцлогт тохирсон эрүүл мэндийн сургалт, ийрэгжүүлэлт, дасгал хөдөлгөөнд хамруулах	Алхалт, дасгал хөдөлгөөнд хамрагдсан ахмад настан	тоо	2021	50	53		
	1.4.2.3	Ахмад настнуудын нийгмийн оролцоог нэмэгдүүлж, ахмадын байгууллагуудын үйл ажиллагааг дэмжин, сумын Ахмадын хорооны даргатай хамтран ажиллах гэрээ байгуулах	Үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн хувь	хувь	2021	20	25		

1.5. Монгол хүний удмын сан

	Зорилго 1.5	2020 онд аймгийн нийт өрхийн 30% нь угийн бичиг хөтөлж байгааг 2025 онд 20%-иар нэмэгдүүлэх	Угийн бичгээ хөтөлсөн өрхийн эзлэх хувь	хувь	2021	36,0	40		
	Зорилт 1.5.1	Угийн бичгийн сургалтад 2019 онд 20 иргэн хамруулсныг 2025 онд 165-д хүргэнэ.	Сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	30	40		
Арга хэмжээ	1.5.1.1	Угийн бичгийн өдөрлөг арга хэмжээ зохион байгуулах	Шинээр угийн бичгээ хөтөлж, өдөрлөгт оролцсон өрхийн тоо	тоо	2021	1	1		

1.6. Үндэсний бахархал, өв соёл

	Зорилго 1.6	Үндэсний нэгдмэл бахархлыг сэргээж, эх оронч үзэл хандлагыг төлөвшүүлэх арга хэмжээнд хамрагдсан иргэд 2020 онд 6617 байгааг 2025 онд 2000-аар нэмэгдүүлнэ.	Тухайн жилд соёл урлагийн арга хэмжээнд хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	400	400		
--	-------------	---	---	-----	------	-----	-----	--	--

	Зорилт 1.6.1	Монгол зан заншил, өв соёлоо түгээн дэлгэрүүлэх, эх оронч үзлийг төлөвшүүлэх ажлыг 2020 онд 5 байсныг 2025 онд 20-д хүргэнэ.	Тухайн жилд арга хэмжээнд хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	5	5		
Арга хэмжээ	1.6.1.1	Соёлын төвийг шаардлагатай тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслээр хангах	Тухайн жилийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	хувь	2021	70	90		
	1.6.1.2	Сумын түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалуудыг гэрээт хамгаалагчтай болгох	Гэрээт хамгаалагчдын тоо	тоо	2021	12	13		
	1.6.1.3	Орон нутаг судлах танхимыг тохижуулж, үзмэрийг баяжуулах	Баяжуулсан үзмэрийн тоо	тоо	2021	1	2		
	1.6.1.4	Соёлын биет бус өвийг өвлөн суралцагч нарыг сурталчлан алдаршуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2021	1	2		
	Зорилт 1.6.2	Төрийн албан хаагчдын монгол бичгийн хэрэглээг 2018 онд 10% байгааг 2025 онд 90%-д хүргэнэ.	Монгол бичгийг сурч буй төрийн албан хаагчдын хувь	хувь	2021	15			
Арга хэмжээ	1.6.2.1	Албан байгууллага, аж ахуйн нэгж, гудамж талбайн нэр хаягийг монгол хэл бичгээр хаягжуулах	Албан байгууллага, гудамж талбайн нэр хаягтай байгууллагын тоо	тоо	2021	5	6		
	1.6.2.2	“Үндэсний бичиг” олон талт арга хэмжээг зохион байгуулах	Тухайн жилд оролцсон иргэдийн тоо	тоо	2021	100	120		

ХОЁР: ЭДИЙН ЗАСАГ

Бүтэц	Дугаар	Агуулга	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь үзүүлэлт		Төлөвлөсөн онд хүрэх түвшин	Хэрэгжилт	Үнэлгээ
					Суурь он	Суурь түвшин			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.1. Санхүү, төсвийн зохицуулалт									
	Зорилго 2.1	Төрийн үйлчилгээг цахимжуулах замаар иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад жигд хүртээмжтэй хүргэж, орон нутгийн орлогыг нэмэгдүүлэх, ил тод байдлыг хангаж ажиллах нөхцлийг бүрдүүлнэ.	Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг цахим үйлчилгээнд нэвтрүүлсэн хувь	хувь	2021	93	95		
	Зорилт 2.1.1.	Татварын тайлагналт, хураалтын үйл ажиллагааны цахимжуулалт "etax.mta.mn-itax.mta.mn" 2020 онд 90,5% байсныг 2024 онд 95%-д хүргэнэ.	Тайлангийн хувь	хувь	2021	92	93		
Арга хэмжээ	2.1.1.1	Татварын тайлан "etax.mta.mn" буюу цахимаар ирүүлбэл зохих тайлангийн ирцийг 100%-д хүргэх	НӨАТ-ын тайлангийн хувь	хувь	2021	100	100		
	2.1.1.2	Сум орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг жил бүр нэмэгдүүлэх	Гүйцэтгэлийн хувь	хувь	2021	140	100		
	Зорилт 2.1.2	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил	Ил тод, нээлттэй мэдээллийн	хувь	2021	100	100		

		үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны үр дүнг иргэд, олон нийтэд ил тод, нээлттэй болгож, үнэлгээний хорооны гишүүдийн тоог нэмэгдүүлнэ.	хувь						
Арга хэмжээ	2.1.2.1	Орон нутгийн цахим хуудас болон бусад мэдээллийн сувгуудаар худалдан авах ажиллагааны үр дүнгийн болон ОНХС-ийн мэдээллээр хангах	Мэдээлэл авсан иргэдийн тоо /мянга/	тоо	2021	100	100,0		
			Цахим хуудас, бусад мэдээллийн тоо	тоо	2021	121	130		
Зорилт 2.1.3		Эдийн засгийн үр ашиг бүхий ажлын байр шинээр бий болгох, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөрөнгө оруулалт санхүүгийн бодлогоор дэмжинэ.	Тухайн жилд шинээр бий болсон ажлын байрны тоо	хувь	2021	7			
Арга хэмжээ	2.1.3.1	Жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд санхүүгийн боловсрол олгох сургалт зохион байгуулах, зөвлөмж мэдээллээр хангах	Тухайн жилд сургалтад оролцсон иргэдийн тоо	тоо	2020	7	30		
			Тухайн жилд зохион байгуулсан сургалтын тоо	тоо	2020	1	2		
	2.1.3.2	Дундговь түншлэл, Дэлгэрцогт түншлэл арга хэмжээг зохион байгуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2020	1	1		
	2.1.3.3	Жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн бараа бүтээгдэхүүнийг цахим орчинд олон нийтэд сурталчлан таниулах ажлыг зохион байгуулж, борлуулалтын орлогыг нэмэгдүүлэх	Цахим хуудсанд оруулсан мэдээллийн тоо	тоо	2021	10	20		
Борлуулалтын орлогын хувь			хувь	2021	50	55			

2.2. Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэр

Зорилго 2.2		Хөдөө аж ахуйн салбарыг байгальд ээлтэй, эдийн засгийн үр өгөөжтэй, тогтвортой хөгжих боломжийг бүрдүүлнэ.	Үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний нийт тн	тн	2021	72	77		
Зорилт 2.2.1		Гол нэрийн хүнсний /мах, төмс, сүү сүүн/ бүтээгдэхүүний 20%-ийг орон нутгийн дотоодын үйлдвэрлэлээр хангана.	Үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний нийт тоо	тн	2021	72	77		
Арга хэмжээ	2.2.1.1	Мах, төмс, хүнсний ногооны хэрэгцээг орон нутгийн үйлдвэрлэлээр хангах	Зах зээлд борлуулсан махны хэмжээ	тн	2021	60	60		
			Төмс, хүнсний ногооны хураалтын тоо	тн	2021	10	12		
	2.2.1.2	Уламжлалт аргаар боловсруулсан сүү, сүүн бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх	Боловсруулсан сүүний хэмжээ	тн	2021	2,0	3,0		
Зорилт 2.2.2		Малчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэж, байгаль цаг уурын эрсдлээс хамгаалах, бэлчээрийн менежментийг сайжруулж, мал сүргийн ашиг шимт чанарыг нэмэгдүүлэх замаар малын тоо толгойг нэмэгдүүлнэ.	Малын тоо толгойн хэмжээ	тоо	2021	141 607			
Арга хэмжээ	2.2.2.1	Бог малын чанарыг сайжруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Сайжруулагчаар үржилд ашигласан хээлтүүлэгчийн тоо	тоо	2021	50	50		
	2.2.2.2	Малчдад цаг агаарын урьдчилан сэргийлэх сэрэмжлүүлэх мэдээ, мэдээллийг шуурхай хүргэх	Сэрэмжлүүлэх мэдээ өгсөн мэдээллийн тоо	тоо	2021	7	7		

2.2.2.3	Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх	Аюулгүйн нөөцөд бүрдүүлсэн өвсний хэмжээ	тн	2021	78	80			
		Аюулгүйн нөөцөд бүрдүүлсэн тэжээлийн тоо	ш	2021	1000	1000			
2.2.2.4	Мал аж ахуйн түүхий эд бүтээгдэхүүнийг зөв технологээр бэлтгэх, мал аж ахуйн эрүүл бүтээгдэхүүний брендтэй болохын тулд малчдыг байнга мэдлэг мэдээллээр хангах	Түүхий эд бүтээгдэхүүнийг борлуулан урамшуулалд хамрагдсан өрхийн тоо	тоо	2021	391	391			
2.2.2.5	Малжуулах төслийг хэрэгжүүлэх	Төсөлд хамрагдсан өрхийн малын тоо	тоо	2021	10	11			
2.2.2.6	Бэлчээрийн хортон мэрэгч амьтан, шавьжтай байгаль орчин, хүн, малд халгүй технологи ашиглан тэмцэх	Хортон мэрэгчтэй тэмцсэн талбайн хэмжээ	Га /мянга/	2021	13,0	13,0			
2.2.2.7	Туслах аж ахуйг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх	Тухайн жилд дэмжлэг үзүүлсэн арга хэмжээний тоо	то	2021	0	1			
Зорилт 2.2.4	Малын халдварт шимэгчтэх өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх, мал аж ахуйн салбарын тогтвортой хөгжлийг хангана.	Тухайн жилд дархлаажуулалт ад хамрагдсан малын тоо	тоо	2021	151882	21200			
Ар га хэмжээ	2.2.4.1	Малын гоц халдварт, халдварт өвчний дархлаажуулалтыг малын өвчний гаралт, тандалтын үр дүнд үндэслэн оновчтой зохион байгуулах	Тухайн жилд дархлаажуулалт ад хамруулсан малын тоо	тоо	2021	151882	21200		
	2.2.4.2	Малын халдварт, гоц	Тухайн жилд	тоо	2021	857	800		

	халдварт шимэгчтэх, зооноз өвчний тандалт, судалгаа дээж, сорьц лабораторт илгээх ажлыг зохион байгуулах	шинжилгээнд хамрагдсан малын тоо						
2.2.4.3	Шимэгчтэх өвчнөөс эмчлэн сэргийлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Тухайн жилд хамруулсан малын тоо	тоо	2021	199,0	126,0		
2.2.4.4	Мал эмнэлгийн нэгдсэн системийг бүрэн нэвтрүүлж малын эмнэлгийн гэрчилгээ олгох ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Тухайн жилд олгосон гэрчилгээний тоо	тоо	2021	1100	550		
2.2.4.5	Сэг зэм устгал, халдваргүйтгэлийн арга хэмжээ зохион байгуулах	Тухайн жилд устгасан малын тоо	тоо	2021	10000	1000		
		Тухайн жилд халдваргүйтгэл хийсэн талбайн хэмжээ	м2	2021	30000	30000		
2.2.4.6	Мал угаалгын ванн, мал эмнэлгийн ажил үйлчилгээ үзүүлэх зөөврийн хашаатай болох	Тухайн жилд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	төгрөг /сая/	2019	16,0	35,0		

2.3. Аялал жуулчлал

Зорилго 2.3	Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн, чанар сайжруулж, чадварыг гадаад, жуулчдын нэмэгдүүлнэ.	жуулчлалын үйлчилгээ, стандартыг өрсөлдөх дээшлүүлэн дотоодын тоог	Гадаад, дотоодын жуулчдын тооны өсөлт	тоо	2021	800	850	
Зорилт 2.3.1	Жуулчдын зорин очих газрын төлөвлөлт, менежментийг сайжруулж байгаль орчинд ээлтэй нөхцлөөр хангана.	Тухайн жилд зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2021	9	2		

2.,3.1.1.	Жуулчдын голлон зорих байгаль, түүх, соёлын өв бүхий газруудад отоглох цэгүүдийг тогтоож, зөвшөөрөгдөөгүй замыг хааж тэмдэгжүүлэх	Тухайн жилд байршуулсан тэмдэг, тэмдэглэгээний тоо	тоо	2021	5	2		
2.3.1.2.	Нутгийн онцлогтой бүтээгдэхүүн, бүтээлүүдийг жуулчдад сурталчлан таниулах зорилгоор олон нийтийн /малчдын баяр, айрагны баяр, ардын урлагийн наадам гм/ үйл ажиллагааг зохион байгуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2019	1	1		

2.4. Эрчим хүч

2.4.1.1.	Шинээр баригдсан барилга байгууламжийг цахилгааны эх үүсвэрээр хангах	Тухайн жилд цахилгааны эх үүсвэртэй болсон байгууламжийн тоо	тоо	2021	8	4		
2.4.1.3.	ААН байгууллагуудыг аваарын нөөц эх үүсвэртэй болгох	Тухайн жилд Нөөц эх үүсвэрээр хангагдсан ААН байгууллагын тоо	тоо	2021	9	2		
2.4.1.4.	Механик тоолуурыг хэрэглээнээс гаргаж, электрон тоолуураар хангах	Тухайн жилд Электрон тоолуураар хангагдсан өрхийн тоо	тоо	2021	35	35		

2.5. Газрын харилцаа барилга, хот байгуулалт								
2.5.1.1.	Газар эзэмшүүлэх эрхийн дуудлага худалдаа зохион байгуулж орон нутаг орох орлогыг нэмэгдүүлэх.	Тухайн жил дуудлага худалдаагаар орон нутаг орсон орлогын тоо хэмжээ	Сая, төг	2021	17,0	7,0		
Зорилт 2.5.2	Сумын хилийн цэсийн солбилцолжуулалтад тулгалт хийж, өвөлжөө, хаваржааны доорх газрын маргааныг шийдвэрлэнэ.	Маргаан шийдвэрлэсэн тоо	тоо	2021	1	4		
Арга хэмжээ 2.5.2.1	Сумын хилийн цэсийн гадна болон дотор олгогдсон өвөлжөө, хаваржааны газрын маргааныг шийдвэрлэх	Маргаан шийдвэрлэсэн тоо	тоо	2021	1	19		

ГУРАВ: ЗАСАГЛАЛ

Бүтэц	Дугаар	Агуулга	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь үзүүлэлт		Төлөвлөсөн онд хүрэх түвшин	Хэрэгжилт	Үнэлгээ
					Суурь он	Суурь түвшин			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.1. Цахим Монгол төрийн үйлчилгээ									
Зорилго 3.1		Иргэдэд хүргэх төрийн үйлчилгээний хүртээмжийн сэтгэл ханамж 2019 онд 80%-тай байгааг 2025 онд 75%-тай болгож нэмэгдүүлнэ.	Төлөвлөлт, хэрэгжилтийн хяналтын үйл явцад олон нийтийн оролцоо	хувь	2021	63	66		

Зорилт 3.1.1		Төрийн байгууллага иргэд хоорондын цахим мэдээллийн солилцоо, эргэх холбооны чадавхийг 2020 онд 5%-тай хэрэгжиж байгааг 2025 онд 70%-д хүргэнэ.	Төрийн цахим үйлчилгээний E-Mongolia систем цахим мэдээллийг нэвтрүүлсэн байгууллагын тоо /тухайн жилд/	тоо	2021	3	2		
Арга хэмжээ	3.1.1.1	Төрийн үйлчилгээний “Хур” системээс олгох төрийн үйлчилгээг иргэдэд үзүүлэхдээ хөнгөн шуурхай үйлчилж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд үйлчилгээ авсан иргэдийн тоо	тоо	2021	15	20		
	3.1.1.2	Сумын ЗДТГ-ын шилэн кабелиар авч байгаа интернетийн хурдыг нэмэгдүүлэх, шаардлагатай тохиолдолд МГВ хямд, өндөр хурдны интернетийг сонгох	Тухайн жилийн өндөр хурд МГВ хүчин чадал	МГВ	2021	5	2		
	3.1.1.3	Иргэддээ ил тод, нээлттэй, хүнд сурталгүй, шуурхай, чанартай, нээлттэй төрийн үйлчилгээг бий болгох замаар “Иргэдтэй уулзах уулзалт, өдөрлөгийг зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2021	3	4		
	3.1.1.4	ЗДТГ-ын цахим хаяг, хуудас болон олон нийттэй харилцах албан ёсны фэйж хуудсаар дамжуулан мэдээллийн ил тод байдлыг хангаж, хяналтын тоог 2020 онд 3000 байсныг 2024 онд 100,000-д хүргэх	Иргэдийн хандалтын тоо /мянга/	тоо	2021	70,0	80,0		

3.2. Мэргэшсэн хариуцлагатай төрийн алба

Зорилт 3.2.1		Төрийн албан хаагчдын мэдлэг чадварыг дээшлүүлж, ёс зүй, томилгооны зөрчилгүй ажиллана.	Зөрчилгүй ажилласан хувь	хувь	2021	92	95		
Арга хэмжээ	3.2.1.1	Төрийн албан хаагчдыг ая тухтай, ажиллаж амьдрах нөхцөл боломжоор хангаж, тэдний нийгмийн баталгааг дээшлүүлэхэд орон нутгаас бүх талын дэмжлэг үзүүлж ажиллах	Тухайн жилд тоног төхөөрөмж нэмэгдсэн тоо	тоо	2021	30	15		
			Дэмжлэг авсан ТАХ-ын тоо	тоо	2021	94	97		
	3.2.1.2	Иргэнийг төрийн албан тушаалд томиолсны дараа богино болон дунд хугацааны сургалтад орон зай, цаг хугацаанаас үл хамааран бүрэн хамруулах	Хамрагдсан төрийн албан хаагчдын тоо	тоо	2021	2	2		
	3.2.1.3	Орон нутгийн их, дээд сургуульд суралцаж байгаа суралцагчидтай гэрээ хийж, ажлын байрны сул орон тоонд мэргэжлээр нь ажиллах нөхцлийг бүрдүүлэх	Байгуулсан гэрээний тоо	тоо	2021	1	2		
	3.2.1.4	Бүх шатанд шийдвэр боловсруулах, батлах, хэрэгжүүлэхдээ иргэд, иргэний нийгмийн байгууллага, хувийн хэвшлийн саналыг сонсож, тусгах, зөвлөлдөх, хяналт тавих нөхцлийг бүрдүүлж, тэдний оролцоог нэмэгдүүлэх	Оролцсон иргэдийн тоо	тоо	2021	35	40		
	3.2.1.5	Багийн Засаг дарга нарыг үе шаттайгаар унаажуулах ажлыг зохион байгуулах	Мотоциклийн тоо	тоо	2019	1	1		

	3.1.2.6	Нийтийн албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэх явцад гэрээ байгуулах, худалдан авалт хийхэд мэдэгдэл тайлбарыг тухай бүрт гаргаж хэвшсэн байх	Мэдэгдэл тайлбарын тоо	тоо	2021	15	18		
	3.2.1.7	Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг эзэмшүүлж, хүний эрхийг хангахад чиглэсэн хууль зүйн тусламж, үйлчилгээ, сургалт сурталчилгааг жил бүр нийт иргэдийн 15-аас доошгүй хувьд зохион байгуулах	Оролцогчдын тоо	хувь	2021	150	160		
3.3. Хүний эрхийг дээдэлсэн амар тайван, аюулгүй нийгэм									
	Зорилго 3.3	Гэмт хэргийн гаралтыг бууруулж, иргэдийн амьдрах таатай орчин нөхцлийг бүрдүүлэх	Гэмт хэрэг буурсан байх	хувь	2021	55,2	58,1		
	Зорилт 3.3.1	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хууль сахиулах байгууллага болон иргэний нийгмийн байгууллагуудтай хамтран соён гэгээрүүлэх сургалт сурталчилгааг зохион байгуулж, гэмт хэргийн гаралтыг бууруулна.	Сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	150	200		
Арга хэмжээ	3.3.1.1	ИНБ-уудын оролцоотой архидан согтуурахтай тэмцэх арга хэмжээг хамтран хэрэгжүүлэх	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2021	3	4		
			Арга хэмжээнд хамрагдсан иргэдийн тоо	хувь	2021	150	200		
	3.3.1.2	Албан байгууллага, аж ахуйн нэгжийн санаачлага, оролцоонд тулгуурлан камержуулалтын системийг нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд суурилуулсан камерийн тоо	хувь	2021	6	3		

3.3.1.3	Малын хулгайн гэмт хэрэгтэй тэмцэж, урьдчилан сэргийлэх ажиллагаанд иргэдийн сонор сэрэмж, хариуцлагыг нэмэгдүүлж, ИБН-уудын идэвхи оролцоо, хамтын ажиллагааг сайжруулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2021	3	4		
		Оролцсон иргэдийн тоо	тоо	2021	200	200		
3.3.1.4	Төв замын уулзварт хяналтын постын байр барих, замын тэмдэг тэмдэглэгээ, хурд сааруулагч нэмэгдүүлэх талаар мэргэжлийн байгууллагад хандаж шийдвэрлүүлэх	Хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэсэн байх	тоо	2021	1	1		

3.4. Тогтвортой, нэгдмэл гадаад бодлого

Зорилго 3.4	Гадаад дотоодын хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, туршлага судлах ажлыг дэмжинэ.	Хамтын ажиллагааны хүрээнд хийгдсэн ажлын тоо	тоо	2021	4	5			
Зорилт 3.4.1	Гадаад, дотоодын хамтын ажиллагаатай олон улсын төслийн байгууллагуудтай хамтран ажиллана.	Хамтын ажиллагааны хүрээнд хийгдсэн ажлын тоо	тоо	2021	4	5			
Арга хэмжээ	3.4.1.1	Төрийн албан хаагчдыг чадавхижуулах зорилгоор гадаад улсад туршлага судлах сургалт арга хэмжээнд хамруулах	Тухайн жилд туршлага судлах албан хаагчдын тоо	тоо	2019	2	1		
	3.4.1.2	Төрийн байгууллагуудын хамтын харилцааг сайжруулж, харилцан туршлага солилцох нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх	Тухайн жилд туршлага судлах албан хаагчдын тоо	тоо	2021	30	35		

3.5. Батлан хамгаалах

Зорилго 3.5	Орон нутгийн батлан хамгаалах чадавхийг баяжуулж, гамшигтай тэмцэх бэлтгэл, бэлэн байдлын хяналтыг нэмэгдүүлнэ.	Хуулийн хэрэгжилтийн хувь	хувь	2021	80	85			
Зорилт 3.5.1	Орон нутгийн хамгаалалт, дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүний онцгой нөхцөлд үүрэг гүйцэтгэх чадамжийг дээшлүүлж, аюулт үзэгдэл, ослоос урьдчилан сэргийлэх мэдээллийг малчид иргэдэд шуурхай дамжуулах, техникийн бэлэн байдлыг хангана.	Хуулийн хэрэгжилтийн хувь	хувь	2021	80	85			
Арга хэмжээ	3.5.1.1	Цэрэг татлагаас эрүүл мэндийн шалтгаанаар чөлөөлөгдсөн иргэдийг ээлжит татлагын хооронд эрүүлжүүлэх ажлыг шат дараалалтайгаар зохион байгуулах	Хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	10	12		
	3.5.1.2	Цэргийн албыг биеэр дүйцүүлэн хааж байгаа иргэдийг тухайн жилийн орон нутгийн бүтээн байгуулалтын ажилд оролцуулах	Хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	4	4		
	3.5.1.3	Гамшгаалах хамгаалах мэргэжлийн ангийн бие бүрэлдэхүүний болон ангиллын сургалтад хамруулах	Сургалтын тоо	тоо	2021	2	2		
			Сургалтад хамрагдсан тоо	тоо	2021	66	76		

ДӨРӨВ: ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

Бүтэц	Дугаар	Агуулга	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь үзүүлэлт		Төлөвлөсөн онд хүрэх түвшин	Хэрэгжилт	Үнэлгээ
					Суурь он	Суурь түвшин			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.1. Бүс, орон нутгийн хөгжил									
Зорилго 4.1		Орон нутгийн эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангаж, дэд бүтцийн нэгдсэн сүлжээнд холбогдсон иргэд нь орлоготой, өрх нь үйлдвэрлэлтэй сум болно.	Нэгдсэн сүлжээнд холбогдон ажиллаж, амьдрах орчин бүрдсэн ААН, өрхийн тоо	тоо	2021	0	7		
Зорилт 4.1.1		Инженерийн дэд бүтцийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх замаар иргэдийн ая тухтай амьдрах орчныг нэмэгдүүлэн.	Төвлөрсөн шугам сүлжээнд холбогдсон өрх, ААН-ийн тоо	тоо	2021	0	7		
Арга хэмжээ	4.1.1.2	Сумын төвийн гудамж талбайн гэрэтүүлгийг нэмэгдүүлэх	Тухайн жилийн гэрэлтүүлгийн тоо	тоо	2021	22	30		
	4.1.1.4	“Хашаандаа сайхан амьдаръя” аян зохион байгуулах	Тохижилт хийгдсэн өрхийн тоо	тоо	2021	10	20		
	4.1.1.7	Сумын төвийн авто замыг сайжруулах	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	хувь	2021	0	50		
	4.1.1.1 0	150 ортой Хүүхдийн цэцэрлэгийн шинэ барилгыг барих	Тухайн жилийн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	хувь	2021	0	50		
	4.1.1.1 2	Сургуулийн шинэ барилга барих	Тухайн жилийн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	хувь	2020		50		

4.2. Ногоон хөгжил

Зорилго 4.2		Хүрээлэн байгаа орчны бохирдол доройтлыг бууруулах, хамгаалах, сэргээх, хангамжийг нэмэгдүүлэх, амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах зэрэг зохицох хэрэгжүүлнэ.	Тухайн жилд өссөн ногоон байгууламжийн хэмжээ	га	2021	1,5	1,5	
			Тухайн жилд нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ	га	2021	31,9	1,7	
			Тухайн жилд шаардлага хангасан усны эх үүсвэрээр хангагдсан хүн амын эзлэх хувь	хувь	2021	80	80	
			Тухайн жилд төвлөрсөн хог хаягдлыг шуусан талбайн хэмжээ	га	2021	30,4	0,5	
Зорилт 4.2.1		Сумын хог хаягдлыг бууруулж “Хоггүй цэвэр-Дэлгэрцогт” болно.	Тухайн жилд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	тоо	2021	16	16	
Арга хэмжээ	4.2.1.1	Сумын төвийн цэвэр орчинг бүрдүүлэхэд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2021	9	10	
			Тухайн жилд сургалтын тоо	тоо	2021	4	4	
			Тухайн жилийн нийтийн цэвэрлэгээнд хамрагдсан иргэдийн тоо	тоо	2021	200	200	
Зорилт 4.3.1		Усны нөөцийг бохирдолт, хомсдлоос хамгалж, эрүүл ахуйн стандарт шаардлагыг хангана.	Тухайн жилд усан хангамжийг нэмэгдүүлсэн хувь	хувь	2021	80	80	

Арга хэмжээ	4.3.1.1	Төв суурин газрын ундны усны чанар стандартыг сайжруулан, цэвэршүүлэх төхөөрөмжийг ус хангамжийн эх үүсвэрт суурилуулах	Тухайн жилд цэвэршүүлэх төхөөрөмж тавьсан худгийн тоо	тоо	2020	0	1		
		Сумын төвийн усан хангамжийг нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд засварласан худгийн тоо	тоо	2020		1		
Зорилт 4.4.1		Сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлнэ.	Тухайн жилд нэмэгдүүлсэн ногоон байгууламжийн хэмжээ	га	2021	1,5	1,5		
Арга хэмжээ	4.4.1.1	Сумын төвийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх ажил зохион байгуулах	Тухайн жилд тарьж ургуулсан модны тоо	тоо	2021	161 3	240		
	4.4.1.2	Ногоон байгууламжид нөхөн сэргээлт, арчилгаа, тордолгоо хийх	Тухайн жилд сэргээсэн талбайн хэмжээ	га	2021	31,9	1,7		